

Károli Gáspár Református Egyetem
www.kre.hu

A Károli Gáspár Református Egyetem Oktatói Munka Hallgatói Véleményezéséről szóló kérdőív eredményei

2017/2018-as, 2018/2019-es, 2019/2020-as tanévre
vonatkozóan

Tartalomjegyzék

1	A KUTATÁS MENETE	3
2	ELMARADT ÓRÁK ÉS HIÁNYZÁSOK	4
3	OKTATÓI MUNKA HALLGATÓI ÉRTÉKELÉSE	8
4	KIJELÖLT IRODALMAK ÉS KÖVETELMÉNYRENDSZER ÉRTÉKELÉSE	12
5	ÖSSZEFOGLALÁS.....	12

Ábrák

1. ÁBRA: HIÁNYZÁSOK SZÁMÁBAN BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOK AZ ELMÚLT 3 ÉV TÁVLATÁBAN	6
2. ÁBRA: PÓTLÁS VAGY HELYETTESÍTÉS NÉLKÜL ELMARADT ÓRÁK ARÁNYÁBAN TÖRTÉNŐ VÁLTOZÁS AZ ELMÚLT 3 ÉV TÁVLATÁBAN	6
3. ÁBRA: ÓRAMULASZTÁSOK A KURZUS TÍPUSA TEKINTETÉBEN AZ ELMÚLT 3 ÉV TÁVLATÁBAN	7
4. ÁBRA: ÓRAI FELKÉSZÜLTSG ÉRTÉKELÉSE AZ ELMÚLT 3 ÉV TÁVLATÁBAN KARI BONTÁSBAN.....	9
5. ÁBRA: ELŐADOTTAK ÉRTÉKELÉSE AZ ELMÚLT 3 ÉV TÁVLATÁBAN KARI BONTÁSBAN.....	9
6. ÁBRA: ELŐADÁSMÓD ÉRTÉKELÉSE AZ ELMÚLT 3 ÉV TÁVLATÁBAN KARI BONTÁSBAN	10
7. ÁBRA: SEGÍTŐKÉSZSG ÉRTÉKELÉSE AZ ELMÚLT 3 ÉV TÁVLATÁBAN KARI BONTÁSBAN	10
8. ÁBRA: KIJELÖLT IRODALMAK ÉRTÉKELÉSE AZ ELMÚLT 3 ÉV TÁVLATÁBAN.....	13
9. ÁBRA: KÖVETELMÉNYRENDSZER ÉRTÉKELÉSE AZ ELMÚLT 3 ÉV TÁVLATÁBAN.....	13

Táblázatok

1. TÁBLÁZAT: ÓRAMULASZTÁSOKKAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK EREDMÉNYEINEK VÁLTOZÁSA ((4) HÁROMSZOR VAGY KEVESEBBSZER ARÁNY VÁLTOZÁSAI ÉS (4) EGYÁLTALÁN NEM).....	7
2. TÁBLÁZAT: OKTATÓI MUNKA ÉRTÉKELÉSÉVEL KAPCSOLATOS EREDMÉNYEK VÁLTOZÁSAI (ÁTLAG)	11
3. TÁBLÁZAT: KIJELÖLT IRODALMAKKAL ÉS A KÖVETELMÉNYRENDSZERREL KAPCSOLATOS VÁLTOZÁSOK (ÁTLAG)	14

A Károli Gáspár Református Egyetem a minőségfejlesztési tevékenység céljából félévente a hallgatók körében az oktatók oktatási tevékenysége kérdésében elégedettségmérést végez. Jelen dokumentum az intézmény összesített, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 két féléves „Oktatói Munka Hallgatói Véleményezéséről” (továbbiakban: OMHV) szóló kérdőív adatait mutatja be, a három éves változásokra és trendekre helyezve a fókuszot.

1 A kutatás menete

A Károli Gáspár Református Egyetem oktatói munkára vonatkozó hallgatói elégedettségmérésének öt féléves adatait dolgozza fel elemzésünk. Mindegyik adatfelvétel a félév végén (január-február és május-június), online adatfelvétel formájában történt, amelyekhez az UniPoll rendszerben zárt kérdőívek lettek használva. Az adatok között megtalálhatók a 2017/2018-as, 2018/2019-es és a 2019/2020-as tanévre vonatkozó kérdőívek, ennek megfelelően a vizsgálat az említett tanévekben aktív hallgatókat érintette. Az összehasonlíthatóság érdekében a kérdőívek azonosak voltak, és az oktatók módszertani kultúráját, a kurzust, és a kurzus közvetlen infrastruktúráját, az oktatónak a kurzus lebonyolításával kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítését; a hallgatóval szemben támasztott követelmények egyértelműségét, teljesíthetőségét érintette. A folyamatos visszajelzések egy körkörös visszacsatolási folyamatot eredményeznek, mely az oktatás minőségének javulásához vezethet.

Jelen összefoglalóban ezen kérdőívek eredményeit elemezzük. Az elemzés fő célja, hogy bemutassa a három éves változásokat és trendeket. A kiértékelés folyamán az eredmények az érvényes válaszok arányában – a nem válaszolások torzító hatásának kiszűrésével – kerülnek bemutatásra. Az átláthatóság érdekében csak tanévenként vizualizáljuk az eredményeket. Ettől függetlenül az adatok elemzésekor szemügyre vettük a félévek közti eltéréseket is – különösképpen a távoktatásban már érintett 2019/2020-as tanév tavaszi félévét –, a jelentősebb differenciákra – amennyiben vannak – az adatok bemutatása során kitérünk.

Az eredmények teljeskörű megismerése okán az adatokat kétféleképpen mutatjuk be:

- (1) a válaszlehetőségek százalékos megoszlásának ismertetésével, amivel egy átfogóbb képet kapunk a hallgatók véleményéről és annak változásairól,**
- (2) valamint egy átlag érték meghatározásával.**

Mivel a műfaji keretek miatt nincs lehetőség minden adatra és eredményre kitérni, illetve mivel a hallgatók véleménye kifejezetten pozitív, így a változások legjobban az átlagban, és a legfelső értékben ragadhatók meg.

A tárgyalt kérdőíveken összesen 99728 hallgatói válasz érkezett a 3 év alatt a 4 karon. A 2017/2018 tanévben összesen 32986-en válaszoltak, 2018/2019 tanévben összesen 35545, ami egyben a legmagasabb válaszadási hajlandóság, 2019/2020-ban pedig összesen 31197 kitöltött kérdőív érkezett.

Jól látható, hogy a Bölcsészettudományi Kar jelentősen felülreprezentált, így az összegyűjtött eredményeket nagyban ennek eredményei határozzák meg.

		Tanév			Összesen
		2017/2018	2018/2019	2019/2020	
Kar	BTK	19249	19678	16600	55527 (56%)
	ÁJK	6878	8574	9579	25031 (25%)
	TFK	6094	6541	4129	16764 (17%)

HTK	765	752	889	2406 (2%)
Összesen	32986 (33%)	35545 (36%)	31197 (31%)	99728 (100%)

2 Elmaradt órák és hiányzások

A hallgatóktól minden félévben felmérésre került, hogy hány olyan előadás/gyakorlat volt, melyről hiányzott, illetve, hogy hány óra maradt el pótlás vagy helyettesítés nélkül. Mindkét kérdés esetében a hallgatók négy lehetőség közül választhattak: (1) egyáltalán nem vettem részt, (2) több mint a feléről, (3) több mint háromszor, de maximum az órák feléről (4) háromszor vagy kevesebbszer.

A hiányzásokkal kapcsolatos válaszok (1. ábra) kapcsán, a legszembetűnőbb eredmény, hogy mindhárom tanév esetében a 'háromszor vagy kevesebbszer' válasz van jelentős túlsúlyban. A 2017/2018-as tanévben ez az érték összegyűjtési szinten 85% volt, míg egy év elteltével 2,2%-kal, majd még egy év elteltével további 1,8%-kal emelkedett. Így 2019/2020-as tanévben már a hallgatók 89%-a háromszor vagy annál kevesebbszer hiányzott az előadásokról/gyakorlatokról. Félévenként is ez a növekvő tendencia látható. Míg 2017/2018-as tanév első félévében 84,8% volt a „háromszor vagy kevesebbszer” hiányzó aránya, egy félév elteltével ez az érték 0,4%-kal nőtt, utána 86,6%-ra, majd 88%-ra emelkedett a 2018/2019-es tanév őszi és tavaszi félévében. A legmagasabb arányt, 91,2%-ot a 2019/2020-as tavaszi félévben érték el azok, akik legfeljebb háromszor hiányoztak.

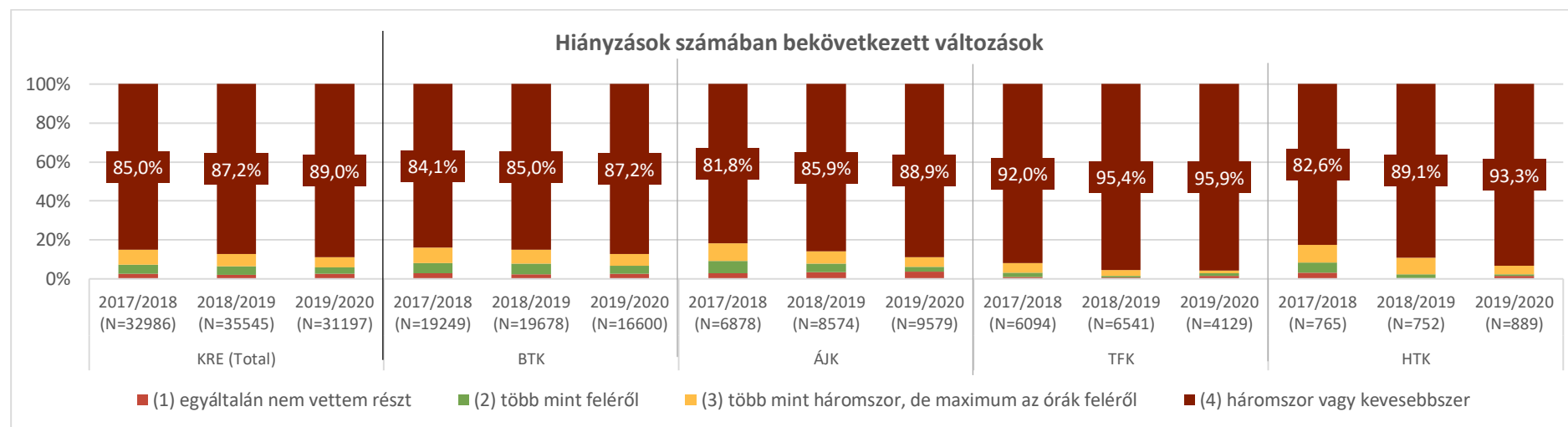
A pótlás vagy helyettesítés nélkül elmaradt órák esetében hasonló, tendencia rajzolódik ki (2. ábra), itt is elmondható, hogy döntő többségben egy válasz dominál, mégpedig a 'egyáltalán nem'. 2017/2018-as tanévben a hallgatók kiugró többsége (85,1%) mondta, hogy egyáltalán nem maradt el óra, ez az arány a következő tanévre 3,8%-kal tudott emelkedni, egy évvel később pedig 0,3%-kal csökkent. A csökkenés ellenére elmondható, hogy az első vizsgált tanévhez képest kevesebb óra maradt el 2019/2020 tanévre. Aránylag kis százalékban mondták a hallgatók, hogy '1 óra maradt el' – ennek az értéke a 2017/2018-as tanévben volt a legmagasabb (11,5%). A koronavírus járvány hatására bevezetett változások a 2019/2020-as tavaszi félév rendjét jelentősen felforgatták. Érdekes, hogy ebben a félévben is magas volt azok aránya, 88,6% akik úgy nyilatkoztak, hogy egyáltalán nem maradt el pótlás vagy helyettesítés nélkül óra. Ugyanakkor, bár így is elenyészően alacsony, ebben a félévben volt a legmagasabb (1,2%) azok aránya is, akik szerint 5-nél több óra maradt el bizonyos tantárgyból (ez az arány az ezt megelőző félévekben legfeljebb a 0,4%-ot érte el, így bár arányaiban jelentős növekedésről beszélünk, összességében még mindig elhanyagolható mértékű a változás).

Az elmaradt órák és a hiányzások szempontjából érdekes azt is megvizsgálni, hogy mely típusú kurzus esetében magasabb ezek aránya. A vizualizáció átláthatósága érdekében ezt kizárólag összegyűjtési szinten mutatjuk be, ugyanakkor az egyes karokra vonatkozóan a kari gyorsjelentésekben megtalálhatók a részletes kimutatások. A hiányzások tekintetében látható (3. ábra), hogy a gyakorlati, intralearn és szemináriumi órákon vesznek részt a leginkább. Az elmaradt óráknál főleg az intralearn és a vizsgakurzus típusú órák pótlásánál mondható el, hogy többségben nem maradt el óra.

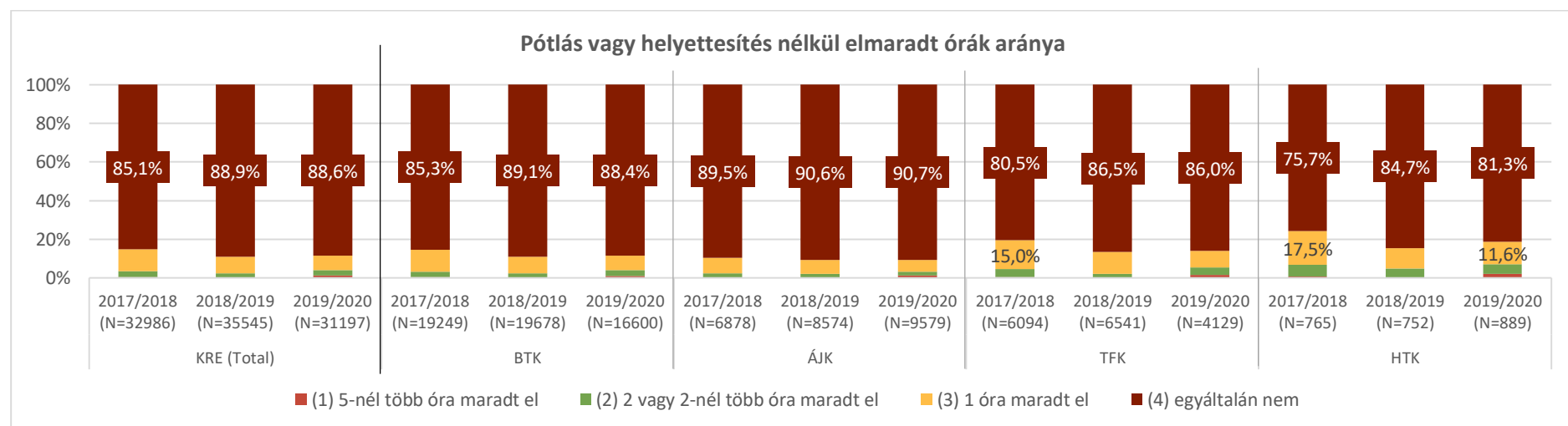
Összességében tehát az óramulasztások tekintetében a hallgatói válaszok arról számolnak be, hogy az órák döntő többségét megtartották, és azokon nagy százalékban részt is vesznek a

hallgatók. Viszont évenként kisebb eltérés mutatkozik az elmaradt órák és a hiányzások esetében, valamint az elméleti órák és a gyakorlati kurzusok között.

1. ábra: Hiányzások számában bekövetkezett változások az elmúlt 3 év távlatában

2. ábra: Pótlás vagy helyettesítés nélkül elmaradt órák arányában történő változás az elmúlt 3 év távlatában

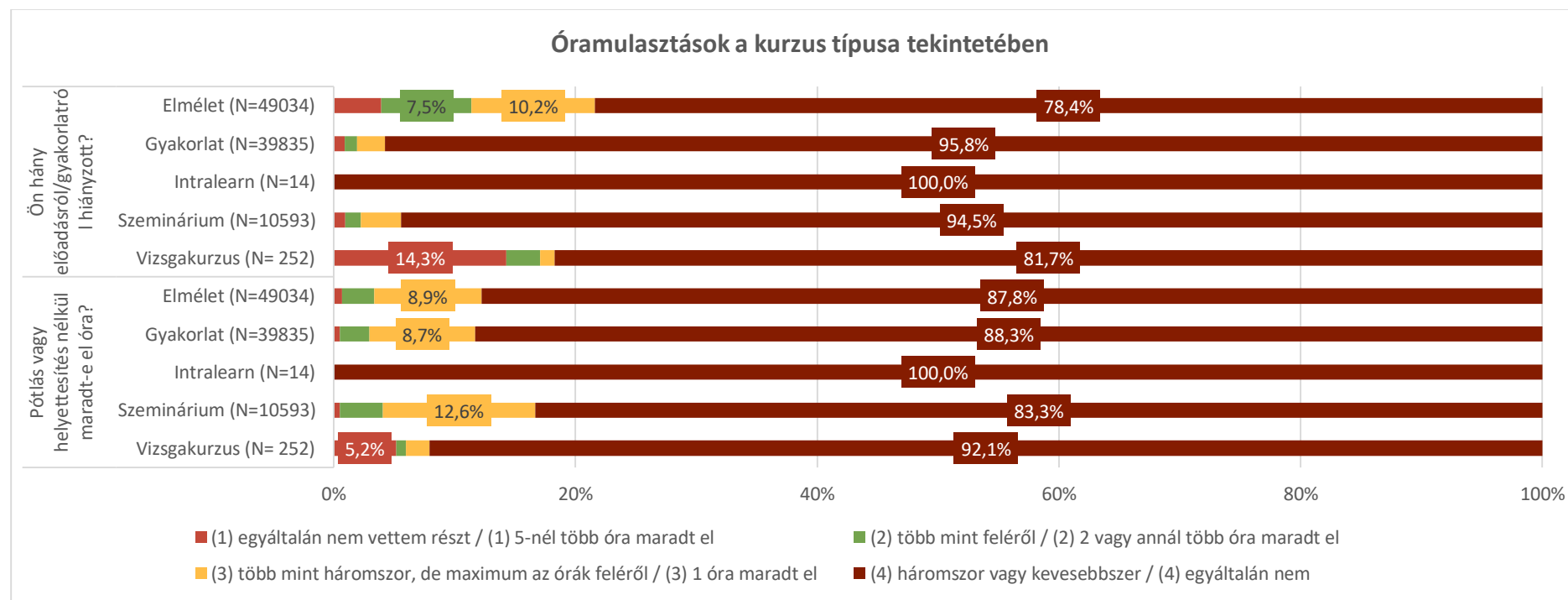
1. Táblázat: Óramulasztásokkal kapcsolatos kérdések eredményeinek változása ((4) háromszor vagy kevesebbszer arány változásai és (4) egyáltalán nem)

Óramulasztások						
	2017/2018	2018/2019	2019/2020	Változás 1	Változás 2	Változás összesen
Ön hány előadástól/gyakorlatról hiányzott? (KRE TOTAL)	85%	87,2%	89%	2,2%	1,8%	4%
Pótlás vagy helyettesítés nélkül maradt-e el óra? (KRE TOTAL)	85,1%	88,9%	88,6%	3,8%	-0,3%	3,5%

*Változás 1: 2017/2018-as és 2018/2019-es tanév közötti eltérés

*Változás 2: 2018/2019-es és 2019/2020-as tanév közötti eltérés

3. ábra: Óramulasztások a kurzus típusa tekintetében az elmúlt 3 év távlatában

3 Oktatói munka hallgatói értékelése

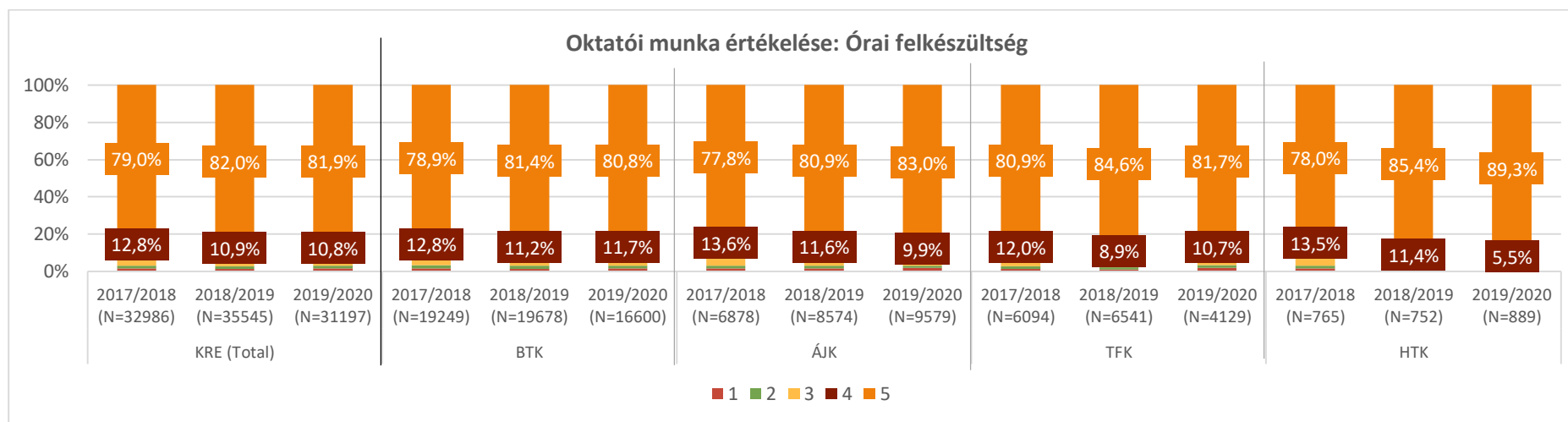
Az oktatás minőségbiztosítását illetően kiemelt feladat a hallgatói visszajelzés gyűjtése az oktatói munkáról, ennek célja az egyfajta igényfelmérés a kurzus minőségének javításához és az oktatói munka eredményességéhez. A beérkezett eredmények megfelelő hasznosítása pedig az oktatás minőségének általános javulásához vezethet. Az oktatói munkára vonatkozó kérdések több szempontból közelítették a területet; a kérdőív rákérdezett (1) az oktatók felkészültségére, (2) az előadottak logikai felépítésére, követhetőségére, jegyzetelhetőségére, (3) az oktató előadásmódjára, valamint (4) a segítőkészségére. Az eredményeket és azokban bekövetkezett változásokat, egyrészt bemutatjuk százalékos, illetve átlag formában is – ezzel egy árnyaltabb kép megismeréséhez vezetjük az olvasót.

Ha 4-7. ábrákat szemügyre vesszük, láthatjuk, hogy a hallgatók meghatározó százaléka teljes mértékben elégedett az oktatói munka egyes aspektaival, melyek pozitív értékeléséről összességében elmondható, hogy a 2019/2020-as tanévre a 2017/2018-ashoz képest növekedett. A 2. táblázat az átlagos elégedettséget mutatja, ahol azt látjuk, hogy az oktatói munkával a hallgatók minden évben stabilan elégedettek, illetve hogy az előadásmód és az előadás logikai felépítettsége összegytemi szinten a 2018/2019-es tanévre növekedni tudott, amely eredményt az oktatók képesek voltak egy évvel később is megtartani.

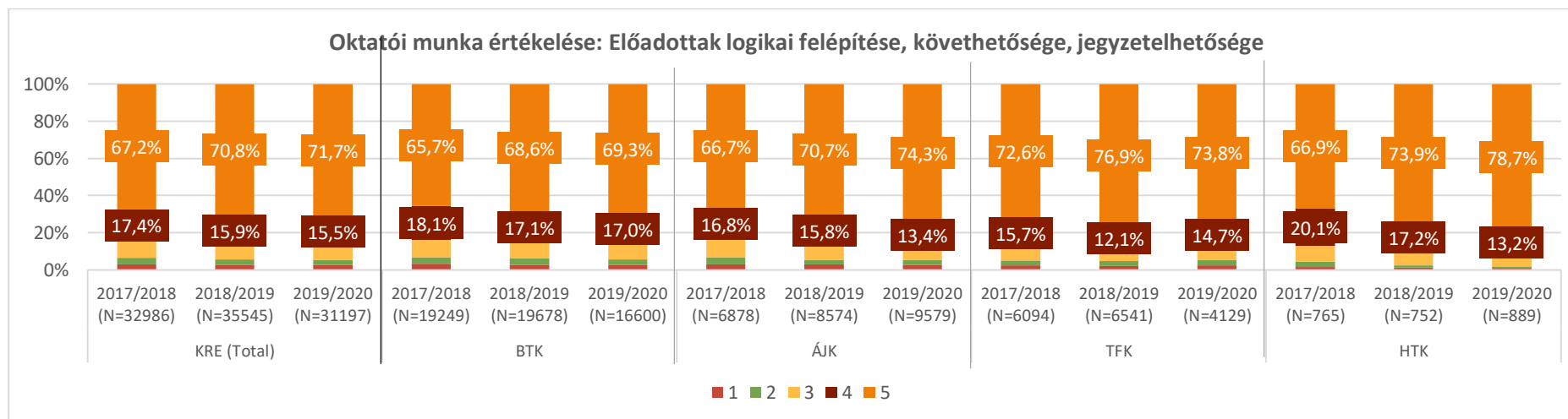
Az előadásmód esetében a legmagasabb a nagyon elégedetlenek (akik 1-es értékelést adtak) aránya a 2019/2020-as tanévben (3,7%), ami ugyan nem jelentős, mégis érdekes, mivel ebben az évben a nagyon elégedettek aránya és az átlag is növekedett. Ennek kapcsán érdemes figyelembe venni, hogy az online oktatás kihívásai hatással lehettek ezekre az értékekre. Mert míg a segítőkészség nem igényel digitális kompetenciákat, addig az előadásmód szemléletessége és azon képessége, hogy lekösse a figyelmet, ezen keresztül pedig logikailag is átlátható és követhető legyen, már nagyobb tapasztalatot kíván, ezek pedig jelentősen meghatározzák, hogy hogyan érzékelik a diákok az oktató felkészültségét.

Fontos kiemelni, hogy bár a topbox értékek (5) és az átlagok nem mutatnak jelentős fejlődést, alapvetően magas értéket elérő területekről van szó, melyekben ott rejlik a lehetőség a további fejlődésre. Érdemes kiemelt figyelmet fordítani az oktatói előadásmód fejlesztésére, mivel ennek formálása közvetlen hatással bír a többi vizsgált tényezőre is.

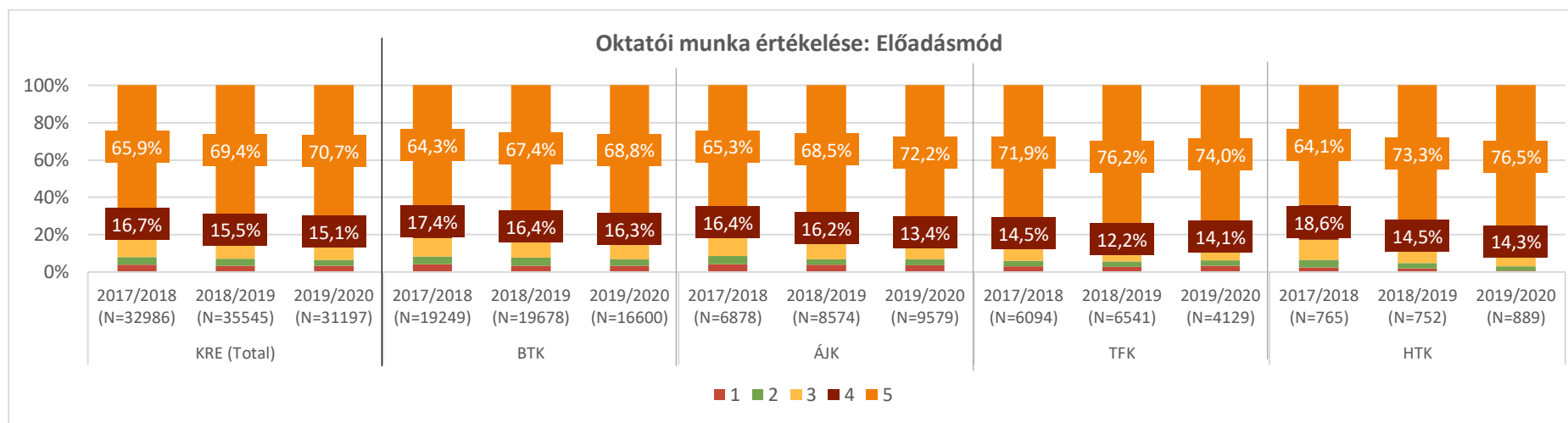
4. ábra: Órai felkészültség értékelése az elmúlt 3 év távlatában kari bontásban

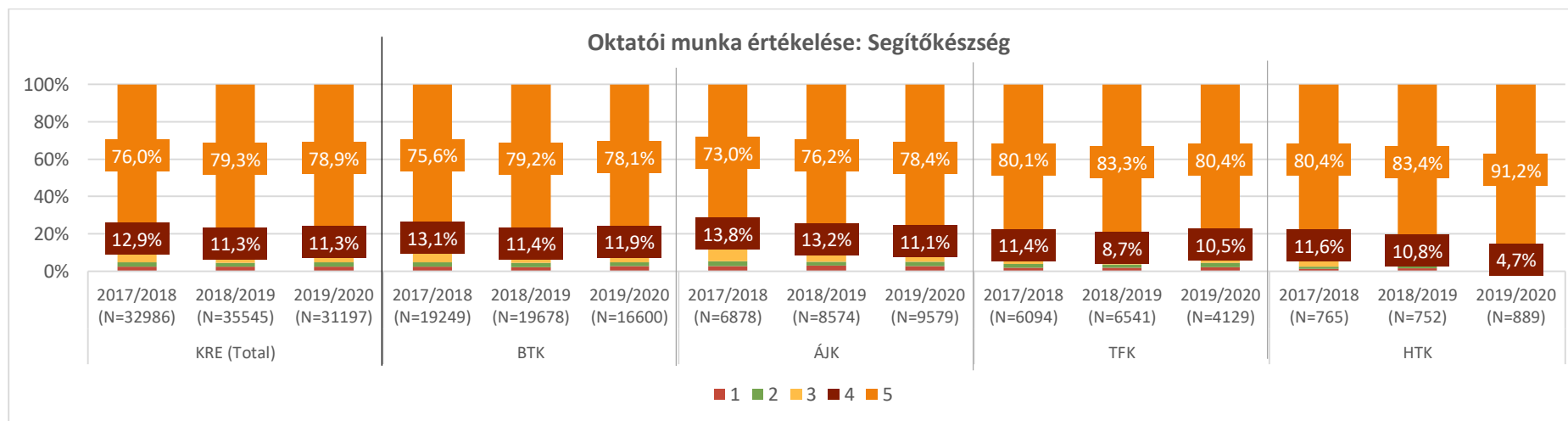
5. ábra: Előadottak értékelése az elmúlt 3 év távlatában kari bontásban

6. ábra: Előadásmód értékelése az elmúlt 3 év távlatában kari bontásban

7. ábra: Segítőkézség értékelése az elmúlt 3 év távlatában kari bontásban

2. táblázat: Oktatói munka értékelésével kapcsolatos eredmények változásai (átlag)

Oktatói munka hallgatói értékelése							
		2017/2018	2018/2019	2019/2020	Változás 1	Változás 2	Változás összesen
1. az oktató mennyire készült fel az órára!	KRE Total	4,7	4,7	4,7	0	0	0
	BTK	4,7	4,7	4,7	0	0	0
	ÁJK	4,7	4,7	4,7	0	0	0
	TFK	4,7	4,8	4,7	0,1	-0,1	0
	HTK	4,7	4,8	4,8	0,1	0	0,1
2. az oktató által előadottak logikai felépítését, követhetőségét	KRE Total	4,4	4,5	4,5	0,1	0	0,1
	BTK	4,4	4,5	4,5	0,1	0	0,1
	ÁJK	4,4	4,5	4,5	0,1	0	0,1
	TFK	4,5	4,6	4,5	0,1	-0,1	0
	HTK	4,5	4,6	4,7	0,1	0,1	0,2
3. az oktató előadasmódját! (Leköti-e a figyelmet, szemléletes-e?)	KRE Total	4,4	4,4	4,5	0	0,1	0,1
	BTK	4,3	4,4	4,4	0,1	0	0,1
	ÁJK	4,3	4,4	4,5	0,1	0,1	0,2
	TFK	4,5	4,6	4,5	0,1	-0,1	0
	HTK	4,4	4,5	4,6	0,1	0,1	0,2
4. az oktató egyetemi környezetben elvárható segítőkészségét!	KRE Total	4,6	4,6	4,6	0	0	0
	BTK	4,6	4,6	4,6	0	0	0
	ÁJK	4,5	4,6	4,6	0,1	0	0,1
	TFK	4,7	4,7	4,7	0	0	0
	HTK	4,7	4,7	4,8	0	0,1	0,1

*Változás 1: 2017/2018-as és 2018/2019-es tanév közötti eltérés

*Változás 2: 2018/2019-es és 2019/2020-as tanév közötti eltérés

4 Kijelölt irodalmak és követelményrendszer értékelése

Az oktatás minőségbiztosítása érdekében kiemelt fontosságú, hogy képet kapjunk a kijelölt irodalmakról és a követelményrendszeréről. Az OMHV kérdőív erre vonatkozóan két kérdést tett fel: (1) Értékelje a tantárgyhoz kijelölt kötelező és ajánlott irodalom, tananyag, annak relevanciáját és (2) Értékelje a követelményrendszer egyértelműségét és annak következetes alkalmazását. A válaszokat az oktatói munka értékeléséhez hasonlóan egy 5 fokú skálán kellett megadni, ahol az 1-es jelentette a legrosszabb, míg az 5-ös a legjobb értékelést. Az eredmények teljeskörű megismerésére a 5. ábra, valamint a 3. táblázat szolgál.

A kijelölt kötelező és az ajánlott szakirodalmak esetében látható, hogy folyamatosan nőtt azok aránya, akik a 'legjobb' (5-ös) opciót választották. A 2017/2018-as tanévben 71,8%-a, 2018/2019-ban 74,7%-a, 2019/2020-ban 75%-a volt a hallgatóknak az, aki a legmagasabb, 5-ös értékelést adta a kijelölt szakirodalmak relevanciájára. Az átlagok alapján elmondható, hogy a TFK kivételével mindenhol javuló tendencia volt látható a 2018/2019-es tanévben, melyet a HTK-n a 2019/2020-as tanévben is sikerült megismételni.

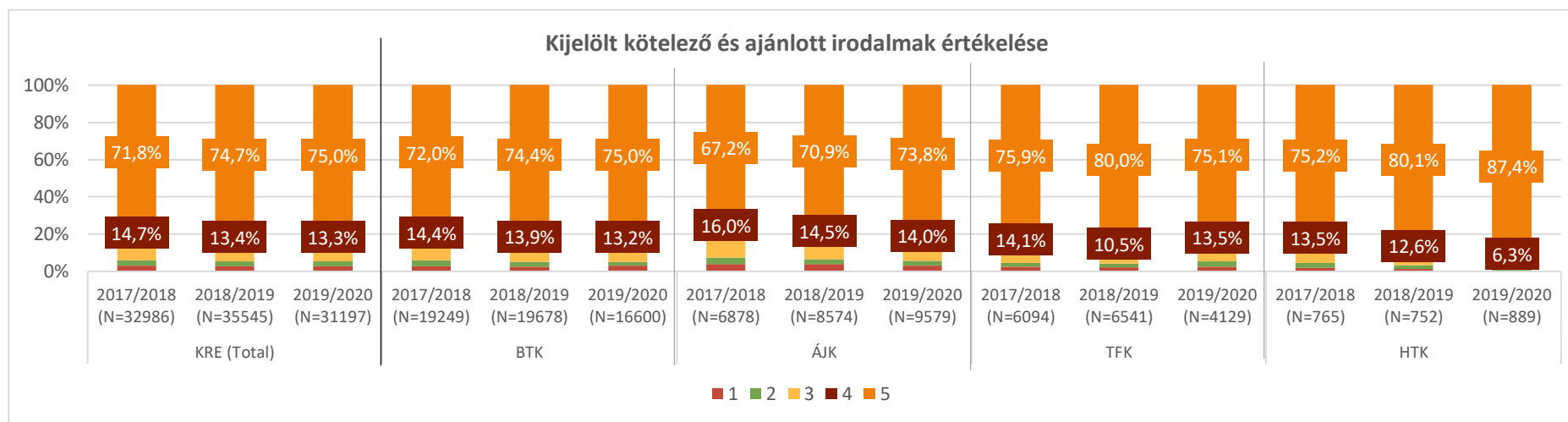
A követelményrendszer egyértelműségével és annak következetes alkalmazásával is a hallgatók többsége teljes mértékben elégedett volt. A 2017/2018-as évben a hallgatók 71,3%-a adta a legpozitívabb választ a kérdésre, és bár a 2018/2019-es évben ez növekedett (75,1%-ra), addig 2019/2020-ra 74,6%-ra csökkent. Ezzel párhuzamosan itt is észrevehető, hogy az 1-es értékek aránya is valamelyest növekedett az utolsó vizsgált tanévben.

Az átlagok alapján azonban itt sincs ok aggodalomra, összegytemi szinten tartósan pozitívan látják ezt a kérdést a hallgatók. Emellett itt is érdemes figyelembe venni, hogy a márciusban bevezetett kormányzati intézkedések hatására átalakult oktatási rend következtében az oktatók kénytelenek voltak a követelmények újragondolására, mely az új, még ismeretlen helyzetben nem feltétlenül zajlott zökkenőmentesen.

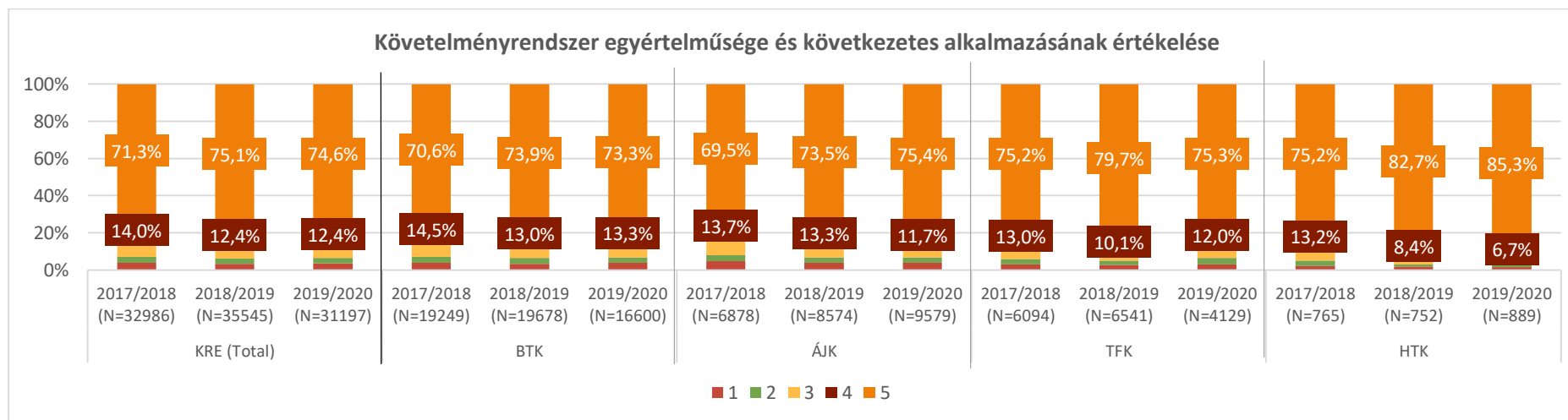
5 Összefoglalás

Az eredményekről összességében elmondható, hogy a hallgatók már az első évben kifejezetten pozitív véleménnyel voltak az oktatók munkája kapcsán, melyet a hallgatói átlag elégedettség is igazol. Bár nem minden területen látható egyértelmű növekedés, összességében a hallgatói visszajelzések jó képet adnak az oktatói munka minőségéről, amivel egyúttal hozzájárulnak az Egyetem minőségfejlesztéséhez.

8. ábra: Kijelölt irodalmak értékelése az elmúlt 3 év távlatában.

9. ábra: Követelményrendszer értékelése az elmúlt 3 év távlatában.

3. Táblázat: Kijelölt irodalmakkal és a követelményrendszerrel kapcsolatos változások (átlag)

Kijelölt irodalmak és követelményrendszer							
		2017/2018	2018/2019	2019/2020	Változás 1	Változás 2	Változás összesen
1. a tantárgyhoz kijelölt kötelező és ajánlott irodalom, tananyag, annak relevanciája	KRE Total	4,5	4,6	4,6	0,1	0	0,1
	BTK	4,5	4,6	4,6	0,1	0	0,1
	ÁJK	4,4	4,5	4,5	0,1	0	0,1
	TFK	4,6	4,6	4,6	0	0	0
	HTK	4,6	4,7	4,8	0,1	0,1	0,2
2. a követelményrendszer egyértelműsége és annak következetes alkalmazása	KRE Total	4,5	4,5	4,5	0	0	0
	BTK	4,5	4,5	4,5	0	0	0
	ÁJK	4,4	4,5	4,5	0,1	0	0,1
	TFK	4,5	4,6	4,5	0,1	-0,1	0
	HTK	4,6	4,7	4,7	0,1	0	0,1

*Változás 1: 2017/2018-as és 2018/2019-es tanév közötti eltérés

*Változás 2: 2018/2019-es és 2019/2020-as tanév közötti eltérés